

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben bázhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadásán
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Korcsma és liberalizmus.

(—a.) Nemrégiben bejárta a sajtót az a hír, hogy a belügyminiszterium jóváhagyta Szilágyvármegyének azon okos határozatát, illetve szabályrendeletét, amely a korcsmáknak vasárnapi bezáratását rendelte el.

Örömmel üdvözölte ezt a bátor kezdeményezést lapunk is, sőt, ami feltűnő volt, jó arcot vágott hozzá a liberális sajtó is. A kormány egyik-másik szócsöve e tényből még vádat is kovácsolt a volt koalíciós kormány ellen. Hogy annak nem volt érzéke a nép igazi jóléte iránt, mert egyes törvényhatóságoknak hasonló határozatait a Wekerle-kormány (hivatkozva Tisza István grófnak, mint volt belügyminiszternek első ilyenü intézkedésére) nem hagyta jóvá, — míg ime a Khuen-Héderváry-kormány van érzéke a nép igazi boldogulása s annak eszközei iránt, tud, ha kell, áldozatot is hozni azért.

Mi nem késtünk a szárnyra kelt örvendés híre kapcsán nyíltan elismerni ezt a kormányról és annak ezen intézkedéséről, de sajnos, ez a hír hamis, a hozzáfűzött dicséret és elismerés pedig legalább is korai volt.

Arról értesülünk ugyanis, hogy a magyar királyi belügyminiszterium folyó év május 26-án 58677—1910. számú rendeletével Szilágyvármegye hivatolt szabályrendeletének ide vonatkozó, tudniillik a korcsmák vasárnapi bezáratásáról szóló intézkedését hatályon kívül helyezte és így a régebbi szabályrendelet maradt érvényben.

Igaz sajnálattal vesszük ezt a tudó-

sítást, melynek valóságában nincs okunk kételkedni.

Egy illúzióval szegényebbek lettünk megint. Már-már azt gondoltuk, hogy az új kormánypárt mégis csak okult a multakon s az öt évi szemlélődés alatt sok erkölcsi tőkét gyűjtött és megnemesedett elveiben és irányában. Korai feltevés volt. Ennek az új kormánypártnak is, mint felirati javaslatok és a mostani vitában vezérszónoka után a pártnak minden felszólalója hangoztatja, a liberalizmus a vezérszónoka. Ez a vezérszónok pedig, bár valamikor fenkölt elmék tüzték a magyar politikai élet egére, az apró epigonok rövidlátása folytán posványba vezet.

Ezek a rövidlátó apró epigonok ugyanis azt gondoljuk, hogy a regálabérlőknek a meggazdagodása, meg az a látszólagos haszon, amit a kincstár a vasárnap fogyasztott pálinka után beszéd, többet ér, mint az ország népeinek józan élete és tiszta erkölce.

Pedig ha nem is emelkednek valami erkölcsi magaslatra, de egy kicsit tovább néznének az orruknál, rájöhetnének arra a való tényre, hogy arra a vasárnapi pálinka jövedelemre a magyar királyi kincstár ugyancsak ráfizet.

Messzire vezetne ha számokban akar-nánk kifejezni az alkohol szörnyű pusztításait. Azt az igazi pusztítást, amit az alkohol a nép egészségében és erkölcsi életében végez, számokban úgy sem lehet kifejezni. És valamire való államférfi előtt ez a szörnyű pusztítás elég arra, hogy lemondjon érte a kincstárnak bármily nagy jövedelméről.

De különben is tévedés azt hinni, hogy a falusi korcsmák vasárnapi bezáratásából valami igen nagy kára lenne az államnak. Mert aki vasárnap inni akar, az utóvégre beszerezheti a szükségletét szombaton, vagy ünnep előtti napon. A fogyasztási adóban tehát nagyon nagy csökkenés nem lenne. De elmaradnának a vasárnapi verekedések, a nép meg lenne óva a korcsmázásnak anyagi és erkölcsi veszedelmétől, a mételeyező társaságtól, a mértéktelen kicsapongástól, a zülléstől, az eladósodástól és más euféktől. Az államnak pedig kevesebbet kellene költenie fogházakra, kórházakra, rendőrségre, elmeorvászokra és hasonlókra. Egyszóval amit elvesztene a vámon, az igazán megtérülne a réven.

Angolországban, amelyre oly gyakran és oly szívesen szoktak hivatkozni a mi államférfiaink, politikusaink és szociológusaink, vasárnap be van zárva minden korcsma, nemcsak a falvakon, hanem a nagy városokban is, magában Londonban is. Az angol népek pedig tudvalevőleg van elég érzéke a gazdasági haszon iránt. Nem tenné ezt sem, ha nem látná annak hasznát. Arról sem lehet panaszkodni, hogy nem lennének ott elég liberálisak az emberek. Liberális többség áll a mai kormány mögött is. Csakhogy Angolországban a liberalizmust el tudják választani a korcsmától, míg nálunk a liberalizmusnak a korcsmák gőze az életője és a levegője.

A miniszterelnök a királynál. Mint a »Budapesti Tudósító« illetékes helyen értesül *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszter-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Levelek Keletről.

I.

— Brindisi. —

Az Jó tengeren, Zante sziget közelében, 1910. július 9-én.

Voltaképpen csak egyiptomi utam befejeztével akartam írni, de amit tegnap Brindisiben tapasztaltam, az méltó a megéneklésre.

Brindisi, a régi Brundisium! Mennyi történelmi emlék fűződik e névhez! Hogy ne is említsem a világtörténelmi eseményeket, ez a város szerepel az Apostolok cselekedeteiben, mint szent Pálnak egyik állomáshelye viszontagságos tengeri útjában, majd előfordul az apokrif Acta Petriben, s így mint biblikum-tanár érthető kíváncsisággal vártam e várost. Fokozta kíváncsiságomat utikönyvem is, mely e várost Dél-Olaszország legfontosabb kikötőjének nevezi. Azonban!

26 órai tengeri ut után kikötöttünk. Mondhatom, az Adria mindaddig pompásan viselkedett, az utazás valóságos élvezet volt. A kikötő-

tőt szinte a természet maga alkotta és a sok, molókkal összekötött sziget a hajóknak természetes védelmet nyújt. II. Frigyes kastélya is védővára a kikötőknek.

Megérkezünk 2 órakor. A hajó kiköt, feljönnek az orvosok és mert mindenki a legjobb egészségnek örvend, megengedik a kiszárlást. Közben nézegettük hol a III. osztályból előkerült utitársakat, hol a parton álldogáló kocsi fogott lovat, melynek fején éktelen nagy fécántoll ékeskedett. Említett utitársaink közt volt vagy öt, Palesztinába (tehát haza) készülő atyafi, de olyan typosokat még a legsötétebb Katonavárosban sem látni.

Negyed háromkor már parton voltunk. Aki Brindisit modern európai városnak tartja, az ugyan alaposan csalódik. Mindenekelőtt a házakat kivétel nélkül a keleti lapos tetőzet fedi, az utcák pedig, — főleg a kikötő környékén, — minden képzeletet felülmúló módon piszkosak. Alighogy kiszárltunk, a sok parton ácsorgó gyerek közül minden hívás nélkül hozzánk csatlakozik egy 10—12 éves, meztelűsuhanc, hogy ő lesz a vezetőnk. Brindisi nem nagy város, nevezetesebb épületei alig vannak, tehát vezetőre egyáltalán nem volt szükségünk; de ugys hiába való lett volna minden tiltakozás, tehát hagytuk; ha jól esik neki, jöjjön velünk.

Különben most jut eszembe, hogy még be sem mutattam társaságunkat. Hármán sétáltunk be együtt Brindisibe: a jeruzsálemi osztrák-magyar zárandokház ujonnan kinevezett vic-rektora, egy igen kedves, salzburgi egyházmegyei pap, Rogács Ferenc utitársam és csekélységem. Mindjárt a kikötőnél áll egy római korból való, de egészen disztelen szobor, melyről »vezetőnk« csak annyit tudott, hogy »colonna antica«. Megjegyzem, ha csakugyan megkérdeztük tőle, hogy egyik-másik régi épület micsoda, azt felelte: »antichità«, — régiség. Ennyit ugyan vezető nélkül is tudtunk. Az utcákon egész se-reg gyermek lármázott, ki csak szájával, ki pedig sippal, trombitával. Hiába, művész nép a talián!

Et nunc venio ad fo tissin un. E jutunk egy nyitott templomhoz, a Chiesa di San Giovannihoz. Gondoltuk, hogy legalább pár római imádást végzünk. Bemegyünk a tempomba. Urara fia, mit látunk! A templom belseje és ami ott végbement, mindenre inkább gerjesztett, mint áhitatra. Tisztaságról a taliánok, — úgy látszik — nem igen tudnak, olyan volt a templom, mint valami nagy csűr. Talán volt a templomban szentség, de az örökklámpának nyoma sem volt. A templom közepén két asz-sz ny nagy »műzléssel« öltöztette a kármel-

elnök bevárja a felirati vita befejezését, mely után hosszabb beszédben kíván reflektálni a vita során felhozottakra. A miniszterelnök a felirat elfogadása után azonnal Ischlbe utazik, hogy a bán lemondását ő felsége elé terjessze. A miniszterelnök előreláthatóan csütörtökön utazik Ischlbe, Khuen-Héderváry gróf csak egy napot szándékozik Ischlben tölteni, hogy az indemnitás képviselőházi tárgyalásán résztvehessen.

Andrássy nyilatkozata. Andrássy Gyula tegnap egy újságíró előtt nyilatkozott arra nézve, hogy nincs-e szándékában a munkapártba való belépés.

— Nem lépek be a munkapártba. Oly nyomatékos tárgyi különbségek vannak a kormány és az én programom között, hogy a belépés lehetetlen. A katonai kérdésekben és választói jog kérdésében igen nagyok a differenciák. Szerintem csakis a plurális választói jog az, mely nem veszélyezteti Magyarország szupremációját. A felirati vitában nem veszek részt s egyik javaslatot sem fogadom el.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 18.

Elnök: Návay Lajos.

Tíz órakor megnyitja az ülést. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, elnök jelentést tesz a többes mandátumok megtartásáról, majd a bíráló bizottságok néhány elkészített tagja teszi le az esküt. Napirend előtt

Hieronym Károly kereskedelmi miniszter több vicinális vasut építéséről és üzembe helyezéséről szóló jelentést terjeszt be. A jelentéseket átteszik a pénzügyi bizottsághoz. Ezután áttérnek a felirati vita folytatólagos tárgyalására. A vita első szónoka

Zelenyák János: A kormánypártnak, az újra feltámadt liberalizmusnak nem jósol jövőt. A huszadik század a szocializmus és a gazdasági haladásé. Éppen azért, hogy az alkotmány sáncaiba a kis gazdákat is beeressze, hiva az általános, egyenlő, titkos választói jognak. (Helyeslés a néppárton). A jelenlegi rossz gazdasági helyzet az oka az egyke pusztításainak. Az egyikénél az a vezérlő szempont, hogy a birtok az apa halála után is egy kezen maradjon. Olcsó, kamatmentes kölcsönt kell biztosítani a kisgazdáknak, amely megmentse őket a nyomasztó anyagi gondoktól. Hosszasan foglalozik a munkás osztály helyzetének javításával.

hegyi Szűz Mária szobrát, egy mesterember pedig mindenféle elképzelhetetlen színekkel ékesítette a szobor állványát. Körülöttük vagy 10—15 gyermek zajongott, nevetgél. Az ajtónál őrt álló néni semmiképpen sem akarta beereszteni a vezetőket, de ez végre is, — talán éppen vezetői szerepére hivatkozva — kilármázta magának a bejuthatást. Utána szaladt egy újabb gyermekhad. Az ember igazán nem tudta, nevéssen e, vagy bosszankodjék azon, hogy a templomban mi történik; nálunk ilyen dolgok még sem eshetnek meg.

Tovább menet csodálkozva vettük észre, hogy minden bolt zárva van; de hamarosan megkaptuk a felvilágosítást, hogy olyankor, délután mindenki alszik. Az élet csak 5—6 óra tájban kezdődik újra. Láttunk azonban olyan kálváriát, hogy a képek alá bátran oda lehetett volna írni: »Nolite timere, ego sum!«

Az utcák persze az újabb nagy olaszokról vannak elnevezve. Mintha Olaszországnak nem is lettek volna régebben nagy emberei, csupa »Via Mazzini, Garibaldi« stb. a felirat. Egészen találmányra megkérdeztük, hol van a Via Vitori Emanuele. rögtön megmutatták, merre van.

Bejártuk az újabb városrészt is, ahol mégis kevesebb a piszok és nemsokára visszaértünk a hajóhoz. Cicerónék megmondta, hogy ő most

Kívánja a teljes vasárnapi munkaszünetet. Kijelenti, hogy a néppárt javaslatát fogadja el. (Helyeslés a néppárton).

Szmrecsányi György a következő szónok: Az előző széklet **Berzeviczy** Albert elnök foglalja el.

Szmrecsányi György: A szabad kritika jogát gyakorolja a többséggel szemben. Kijelenti, hogy az egész ország megbotránkozásal fogadta, hogy a király személyét belevonták a pártpolitikába. (Helyeslés a baloldalra). A trónbeszéd egyéb részeiben szürke, semmitmondó. Ellensége annak a gazdasági liberalizmusnak, amit a trónbeszéd ígér, és amely a legridegebb önzéssel azonos, mert a kapitalizmus érdekeit szolgálja. Csak az általános, titkos választói jog mozdíthatja elő a gazdasági érvényesülést. Ez a reform már teljesen megérett a megvalósításra. (Helyeslés a Justh- és a néppárton). Rátér a választási visszaélések tárgyalására. A visszaélések legsikeresebben alkalmazott fajtája volt a kormány részéről a tisztviselők presszionálása. Ennek köszönhetik a mandátumaik nagy részét. (Helyeslés az ellenzéki pártokon). Konkrét eseteket sorol fel, ahol ellenzéki jelölteket különféle fogásokkal visszautasították és a választási elnök a munkapárti jelöltet jelentette ki megválasztottnak. Ilyen eset történt 1906-ban Csaczáon, ahol Lánccy Leo lett a képviselő az ezer szavazattal is többel bíró Csernoch János csanádi püspök ellenében. A választás reggelén a választási elnök azon a címen, hogy egy dr. Csernoch János is létezik, kétségbe vonta Csernoch személyazonosságát, a jelöltségét visszautasította és Lánccyzt jelentette ki megválasztott képviselőnek.

Felkiáltások a néppárton: Megtörtént!

Szmrecsányi György: Legjobb bizonyítja ennek a dolognak a törvénytelenességét az, hogy Lánccy Leo pár nappal a megválasztása után kénytelen volt visszalépni. És a szabadelvű kormány meg is jutalmazta ezeket a tisztviselőket.

Perczel Dezső: Maga is szabadelvű volt! (Nagy zaj. Felkiáltások a Justh-pártról: Zseb-kendő! Zseb-kendő!)

Szmrecsányi György: De én azóta részt vettem a nemzeti ellentállásban. kiállottam a tüzkereztséget. (Zaj) A választási visszaélések sorozatában lényeges helyet foglalnak el a választási elnökök által elkövetett törvénytelenések. Ahol a kormány már másképpen nem tudott boldogulni, ott mindenre kapható cégéres embereket bizott meg a választás vezetésével.

Szmrecsányi kérésére elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után

Szmrecsányi György folytatja beszédét.

már minden utcát és minden templomot megmutatott, tehát kéri a bérét. Adtunk neki néhány fillért, amit ugyan — talián módra — keveselt, de belenyugodott sorsába.

A hajóra visszatérve láttuk, hogy egy könyvárús egész sereg rémregényt hozott a fedélzetre, pl. »Il pericolo clericale« (A klerikális veszedelem), »Cuore della Donna« (A nő szíve), »La figlia del lazzaroni«, (A rabló leánya) stb., — hogy csak az enyhébbeket említsen. Azt nem is kellene külön mondanom, hogy a messinai földrengés alkalmával hírhedtté vált »Asino« é'c'ap is ott volt.

Ezek helyett inkább a parton nyüzsgő életer, a berakodást és a járókelőket néztük. Kis vezetőnk ekkor már cigánykereket hányt, egy igen kétes kinézésű uriember — talán mérnök — felméréseket eszközölt, egyszerre pedig egy énekes társaság jött fel a fedélzetre és gitározni kezdett.

Kár, hogy hosszabb ideig nem figyelhetünk meg a taliánokat, mert 4 órakor a hajó felszedte horgonyát és elhagyta Európát.

Dr. Pataky Arnold.

A csaczái választáson történetekkel foglalkozik hosszasan és kimerítően. A kormány itt minden eszközt felhasznál Lánccy Leo báró megválasztása érdekében.

Szmrecsányi György a választási visszaélésekről beszélt és az ülést ki is beszélt. Végül kijelentette, hogy a néppárt javaslatát fogadja el.

Az ülés két órakor ért véget.

A horvát bán lemondása.

Tomasics Miklós horvát bán, mint félhivatalosan jelentik, a mai nap folyamán beadta lemondását a miniszterelnöknek. A horvát-szerb koalícióval folytatott tárgyalások során a horvátok eddigi követeléseiket feladták, de egyhez ragaszkodtak: hogy *Aramicszky* igazságügyi osztályfőnök állásától elmozdítottassék. A bán ezzel szemben álláspontjához ragaszkodva, ezt a követelést nem teljesíti és levonta a konfliktusból a maga személyére a konzekvenciát. Gróf *Khuen-Héderváry* miniszterelnök a felirati vita befejezése után Ischlbe utazik és a király elé terjeszti a bán lemondását olyan értelemben, hogy a lemondást ne fogadja el.

A horvátok döntő értekezlete vasárnap volt. A horvát képviselők délelőtt gyűltek össze, hogy a dr. Tomasics bán felhívására adandó választ formulázzák. Az értekezlet kilenc órára volt kitűzve, valójában azonban csak fél 11 órakor kezdődött, a mikor Mazuranics alelnök a tanácskozást megnyitotta. Összegezte az eddigi tanácskozásokat, azután Lorkovics képviselő emelt szót, aki indítványt terjesztett elő. A képviselők közül többen szólaltak fel és szintén indítványokkal álltak elő. Az indítványok nagyjában majdnem azonos tartalmak voltak. Végül albizottságot küldtek ki, hogy a válasz szövegét véglegesen megszerkessze. Félórai szünet után az elnök újból megnyitotta az ülést, amelyben Surmin képviselő az albizottság laboratóriumát olvasta fel. Rövid vita után az albizottság szövegét Lorkovics és Kriskovics módosításaival a bánhoz intézett levél alakjában fogadták el. A levél így szól:

Nagyméltóságú Bán ur! A közös országgyűlésre küldött horvát képviselőknek van szerencsájük, a Nagyméltóságod által feltett két kérdésre a következőket válaszolni:

1. A horvát-szerb koalíció sem eddig nem kívánta és a jövőben sem szándékozik kívánni valamely rendelkezést vagy intézkedést a királyi országos kormányának alárendelt néhány tisztviselőre vonatkozólag, mert ez által bizonyára átlépte volna hatáskört, mely őt mint a horvát országgyűlés többségét alkotmány szerűen megilleti. A koalíció azonban teljes mértékben fenntartja magának a végrehajtó hatalom ellenőrzésének jogát, mely alkotmányos elv és alkotmányos törvényeink értelmében megilleti.

Ép ezért a koalíció szívesen tudomásul veszi nagyméltóságodnak nyilatkozatait a autonóm közigazgatás vezetését illetőleg, mint a melyek a törvénynek és az alkotmányoságnak megfelelnek.

2. A koalíció az 1910. évi január 25-én megkötött paktum teljes végrehajtásától el nem állhat.

Kiváló tisztelettel a közös országgyűlésbe küldött horvát képviselőknek 1910. július 17-én Budapesten tartott üléséből:

Dr. Mazuranics B., elnök.
Dr. Surmin, jegyző.

Az értekezlet megbizta Lorkovics dr. és Surmin dr. képviselőket hogy, e levelet a bánnak adják át.

Ezekután Rojc Milán képviselő az ugynevezett emlékirat szerkesztője bejelentette, hogy a koalíció végrehajtó-bizottságából kilépett, de az értekezlet kijelentette, hogy ennek elfogadása felett határozni magát illetékesnek nem tartja.

Két óra után Lorkovics és Surmin képviselők megjelentek Tomasics bánnál az Angol-királynő szállóbeli lakásán és átadták az értekezlet fent említett határozatát. Tomasics bán kijelentette, hogy még a mai nappal a miniszterelnöknek elő fogja terjeszteni lemondását és Zágrába utazik vissza. A képviselők még hosszabb ideig maradtak a bánnál és megbeszéltek a helyzetet, mely alkalommal Chavrek és Amrus osztályfőnökök is jelen voltak. A horvát képviselők határozatukat és a bán lemondását azonnal jelentették Zágrába. Tomasics bán és Chavrak osztályfőnök délután, Amrus osztályfőnök este utazott vissza Zágrába.

A horvát képviselők egyelőre Budapesten maradnak és az országgyűlésen is megfognak jenni.

A miniszterelnök nyilatkozata.

Khuen-Héderváry miniszterelnök a következőket mondta:

— Tény, hogy a bán lemondott. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a horvát koalícióval a békés megegyezés ne sikerüljön. Hangsúlyozom, hogy magyar-horvát kérdésekben nincs semmi differencia. A megegyezés akadályá az, hogy a horvát koalíció a jelenlegi horvátkormány egyes tagjainak elmozdítását követelik. Arról a pretenzióról, a melylyel régebben előállottak, hogy ők mintegy egy mellékkormányként állhassanak az országos kormány mellett, már lemondottak. Most már csak a jelenlegi igazságügyi osztályfőnök felmentését követelik. En ebből okokból nem vagyok hajlandó belemerülni. Legnagyobb az animozitás Araniczky igazságügyi osztályfőnök ellen, de én az illetőt teljesen kifogástalan tisztviselőnek tartom és nem látok semmi indokot, hogy állásától elmozdítsam. En csak a felirati vita végét várom, azután megyek ő Felsőházhoz, mert magam is azt szeretném, hogy ez a kérdés minél előbb elrendeztessék.

Radu püspök ezüst miséje.

400 000 koronából épített templomot Szászujfaluban.

Dr. Radu Demeter nagyváradi görög-katolikus püspök vasárnap ünnepelte áldozárrá szentelésének negyed százados jubileumát.

A kiváló főpap a jubileumot Isten dicsőségére szentelt, maradandó becsü alkotással óhajtott emlékeztetéssé tenni s óriási áldozattal remek templomot építtetett szülőfalujában Szászujfalun.

A nagy, diszes új templom igazi remekmű, amely bármely városnak is dicsére válnék. A templom, amíg egyfelől hosszú századokig tanuja lesz a püspök igazi műveltségének, másfelől hirdeti pazar bőkezűségét is, mivel az új diszes templom mintegy negyvszáz ezer koronába került.

A püspök óhajához képest most nyert teljes befejezést az építkezés.

Vasárnap fényes egyházi ünnepség keretében szentelte fel az új templomot. Dr. Radu Demeter püspök, aki Butyán János és Cicero-nesku Sámuel kanonokok, dr. Bulk Koraél püspöki titkár, Gera Sándor belényesi jószágkormányzó kíséretében utazott Szászujfaluba.

A templom felszentelése után az új templomban tartotta meg a püspök ezüst miséjét. A tágas templomot zsúfolásig megtöltötte a környék intelligenciája és a község lakossága.

A jubiláló főpapot Nagyváradról is sokan üdvözölték a lélekemelő ünnepség alkalmából.

A remek templomot, amelynek kriptájában van a püspök atyja eltemetve s ahol egykor a püspök is nyugodni fog, — a püspök belényesi építészé Giovanni építette s a bádigos munkát Vlád Gusztáv nagyváradi bádigos készítette.

Dr. Radu Demeter püspök és kísérete ma reggel érkezik haza Nagyváradra. A püspök pár nap múlva, július 25-én nyári tartózkodásra Biharfüredre utazik.

Tilos a kávéházi telefon.

A posta új jövedelme.

A telefon intézmény ma már még a vasutnál is fontosabb és oly nélkülözhetetlen dolog, hogy egy-egy telefon zavar alkalmával szinte megbénul a forgalom. Az állam óriási áldozatokat hoz a telefon fenntartására, de van is ennek ellenében jövedelme is belőle. A jövedelem azonban nincs arányban azzal a nagy kiadással, amit erre fordítanak. Különösen nincs most, amikor a posták felszerelésére és új postahivatalok létesítésére oly horribilis összegeket kell fordítani. A személyzet szaporítás is küszöbön van. A tisztviselők fizetésrendezése szintén. Egy szóval minden azt kívánja, hogy a postának sok nagyon sok pénz kell. A jövedelmi források pedig nem hozzák meg azt a fedezetet, amiből ezeknek a kívánalmaknak eleget tudnának tenni. Ezért kell a postának új jövedelmi forrásokról gondoskodni. Ilyen új jövedelmi forrás létesítését célozza az a miniszteri körrendelet is, melyet legutóbb adtak ki, s amelynek értelmében a telefon állomásokat csakis az előfizető és hozzátartozói használhatják.

Most újabb rendelet érkezett a nagyváradi posta és táviráda igazgatóságához. E rendelet a kávéházakra szól s azok beszélgetési körét korlátozza. Eddig ugyanis bárki is, aki vidékre akart beszélni, bement a kávéházba és onnan bármennyig elbeszélgethetett anélkül, hogy ezért külön fizetett volna. Az ilyen beszélgetések száma a vidéki öszbeszélgetések 90 százalékát tette ki. Ez által bizonyos tekintetben kijátszották a postát s megkárosították az államot.

A magánfelek részére, ugyanis nyilvános telefonállomások vannak s ott megfelelő díj lefizetése ellenében használhatják a telefont. Ezeknek az állomásoknak a jövedelme az ilyen kijátszások által lényegesen károsodott.

Az új rendelet értelmében a tegnapi naptól kezdődően kávéházakból vidékre csakis egy beszélgethet, ha a beszélgetésért járó egy koronát a kávéház tulajdonosának lefizetik. A kávéházi személyzet, a tulajdonos és a pincérek a telefont díjtalanul használhatják. A pincér ürügye alatt bárki is kijátszhatná a rendeletet, erről azonban úgy gondoskodott az igazgatóság, hogy a nem kávéházi alkalmazottak beszélgetését szétkapcsolják a telefon kezelők.

Az esetben, ha valaki a kávéház tulajdonosa nevében fog beszélni, a beszélgetés díját a kávéház tulajdonosán fogják behajtani. A rendeletről tegnap nyertek értesítést a kávéházak, akik azt nagy örömmel fogadták, mert a vidéki telefon beszélgetések miatt nagyon sokszor voltak zaklatva.

Az új rendelet alapján a posta tekintélyes napi jövedelemre tesz szert, mert a kávéházakból történő beszélgetések száma Nagyváradon átlag 300, ami, ha jövőben is fennmarad, napi 300 korona bevételnek felel meg.

Az új rendelet után most már aligha fognak kávéházakból udvarolni vidékre s aligha fognak ott elintézni kalap és más efféle ügyeket.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató:

Július 24. d. e. 10 órakor Szigligeti társaság közgyűlése a városháza tanácstermében.

* **Szent Vincze napja.** Egy nap, melyet az egész világ ünnepel, anélkül, hogy tudná. Szent Vince lelke él az irgalmas nénék rendházaiban, mely rend az egész világon el van már terjedve s míg Szent Vince fiai a lazariszták legkitünőbb lelképásztorai az egyháznak, kik megszámlálhatatlan ezreknek állítják vissza lelki egyensúlyát, addig Szent Vince leányai a szürkenénikék, az emberi nem minden nyomorában vigasztalók, megtestesült gondviseléseként töltve el tiszta életüket. Az alapító nagy szentnek napja csendes buzgóságban telik el a zárdaiban s innen meritenek új erőt a csendes áldásos munkára, önfeláldozásra. Ma minden Szent Vince házában ünnepélyes szent miséket tartanak az alapító páli Szent Vince tiszteletére.

* **Személyi hír.** Erős Rezső püspökségi jószágigazgató a magyar gazdák skandináviai tanulmányutjáról hazaérkezett s átvette az urodalom vezetését.

* **Királyi kitüntetés egy kőborcigány elfogójának.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a király Szabó Ferenc határrendőrnek, egy közveszélyes kőborcigánynak élete veszélyeztetésével történt elfogásáért és bátor magatartásáért az ezüst érdemkeresztet adományozta.

* **A hivatalos lapból.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a budapesti m. kir. államrendőrséghez Balkányi Lajos hivatalsegéd tisztet hivatalisttá kinevezte.

* **A város szervezeti szabályrendelete.** Nagyvárad város elavult szervezeti szabályzatának módosítására már körülbelül tíz év óta készülnek. Ezelőtt 7—8 évvel széles alapokon kezdték meg a tárgyalásokat, azon céllal, hogy a tisztviselői látszámot a célszerű új beosztással és a közigazgatás vitelének egyszerűsítésével leszállítsák. A kérdés azonban azóta nyugszik. Ezelőtt körülbelül egy évvel dr. Thury László városi főügyész vette kezébe az ügyet s a tegnapi tartott tanács ülésen bejelentette, hogy nagyjában már elkészült a szervezeti szabályrendelet gyökeres átdolgozásával s szeptemberre teljesen be is fejezi, úgy, hogy ki lehet nyomtatni, szétosztani és az október havi közgyűlésen tárgyalhatja a törvényhatóság.

* **A szentjohbi templom falfestménye.** Dr. Fraknói Vilmos vál. püspök, nagyváradi kanonok és szentjohbi apát ismét tanujelét adta az egyházi művészet iránti áldozatkészségének. A szentjohbi templom szentélyének mennyezetét művészi tekintetből is értékes falfestményekkel díszíteti s a művészi képek elkészítésével Tury Gyula jeles egyházi festőművésznket bizta meg. Az egyik falfestmény Szent László király a Szentjohbi tiszteletére alapított apátság jelképes ábrázolását tünteti fel monumentális felfogással. A festmény még e hónapban elkészül. Tudvalevőleg Fraknói Vilmos püspök a nagyváradi Szent László templom szép festményeit is Tury Gyula festőművésszel készítette.

* **Nem lesz repülőverseny Nagyváradon.** Egyszerre két vállalkozó is akart repülőversenyt rendezni Nagyváradon, s a tárgyalások vége az, hogy valószínűleg nem lesz repülőverseny nálunk. Tudvalevőleg a kolozsvári máv. menetjegyiroda megkapta a versenyre az engedélyt Nagyvárad város tanácsától azzal, hogy a verseny idejét jelentse be. Ennek azonban nem tett eleget. Később Lipscher párisi vállalkozó kért engedélyt július 16. és 17-én tartandó versenyre. A tanács megadta az engedélyt, mire a kolozsvári máv. menetjegyiroda szintén július 16. és 17-ére jelentette be a versenyt, mert Lipscher után nem tarthatja meg eredményel a repülőversenyt. Ha pedig ez időre nem kapja meg az engedélyt, pert indít

a város ellen 900 korona kiadásáért, mert már szerződött két aviatikust. A határidő eljött, de Lipscher nem tudta megtartani a versenyt, mert állítólag az osztrák határnál a vámhivatal nem adta ki a repülőgépeket. A városi tanács tegnap foglalkozott a repülőverseny ügyével s mindkét vállalkozót elutasította. Lipschert azért utasította el, mert nem tartotta meg a kijelölt határidőt, a kolozsvári máv. menetjegyirodát pedig azért, mert sem a határidőt, sem a tervet és a programot nem jelentette be. Ha bármelyik vállalkozó mégis megakarná tartani Nagyváradon a repülőversenyt, ez iránt új kérényt kell beadnia.

*** A város könyvkötő munkái.** A városi könyvkötő munkák eddigi árait tulajdonosoknak tartották s Feldstrick Kálmán nagyváradi könyvkötő, tekintettel arra, hogy a szerződés az eddigi vállalkozóval úgy is lejár ez évben, olyan kijelentést tett, hogy az eddigi árnál 40 százalékkal olcsóbban készíti el a Nagyvárad város részére szükséges könyvkötő munkákat. Mikor azonban rendszeres ajánlatételre hívták fel, olyan ajánlatot tett, amely szerint nem 40 százalékkal, hanem csak 4 százalékkal olcsóbb az eddigi árnál. Komlóssy József gazd. tanácsos ezt az ajánlatot nem találja megfelelőnek s javasolja a városi tanácsnak, hogy a könyvkötő munkákra nyilvános árjelést hirdessen.

*** Elmebajos a Szent László téren.** Nagy csődületet okozott tegnap délután 6 órakor a Szent László téren egy szerencsétlen elmebajos asszony. A szerencsétlen teremtés kacagott, füttyöt, dalolt s e közben táncolt. E viselkedésével oly nagy tömeget gyűjtött össze, hogy a közrend érdekében a rendőrségre vitték, ahonnan a mentők beszállították az elme kórházba. Az asszonyt Váry Zsuzsannának hívják. 26 évesnek vallja magát azonban 36 on is felül van. Fiatalabb korában egy szerencsétlenség következtében oly lelki megérzékenységre ment keresztül, hogy elméje elborult s azóta állandóan olyan. Az emberekre nem veszélyes, amennyiben elmebaja abnormis vigkedélyben nyilvánul meg. Míg mentőkocsin vitték, akkor is füttyöt és dalolt. Kék nefejejs bura hajta a feját, mert nincs aki locsolgassa a szegényt. A kórházban is tovább folytatta a viselkedését. A szerencsétlen asszonyt gyógykezelés alá vették.

*** A Körözs áldozata.** A Körözs folyónak ismét egy áldozata van. Lup Tódor 16 éves cselédje tegnap délután 1 óra tájban a várad velencei vasuti hid közelében usztatta gazdája, Marozsán Péter lovait. Miután a fiu még 2 óra után sem tért haza, Marozsánné kiment a fiu keresésére és meglepetésére a Körözs partján lovait őrizetlenül, magukra hagyva találta. Az asszony zajt csapott, amire oda ment ifj. Lunkán János és Pócsi Sándor s most hárman indultak a fiu keresésére. Hosszabb keresés után megtalálták Lup Tódort, a Körözs fenekén vízbefuladva. A szerencsétlen fiu valószínűleg valami örvénybe került, ahonnan nem tudott kimenekülni. Az esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan a hír vétele után dr. Berkovits René városi t. orvos, Schlögl Adolf rendőrtisztviselő és Vass Károly detektív mentek ki a helyszínére. Megállapították, hogy a fiu halálát vízbe-fulladás okozta.

*** Találtak két darab babaképezdei bizonyítványt.** Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen, I. e. 7. sz. szobában.

*** Elgázolt kisleány.** Tóti községből jelenti tudósítónk; tegnap Kóródi Imre parasztagda búzát szállított haza a mezőről. Mikor a kapun behajtott, nem vette észre, hogy 2 éves kisleánya a földön mászkál és így azt elgázolta. A kisleányon keresztül ment a bu-

zával súlyosan megrakott szekér és halálát okozta. Az esetről értesítették az előjáróság a nagyváradi kir. ügyészséget, amely elrendelte a vizsgálatot, hogy nem terheli e a szülőket gondatlanság.

*** Működnek a vasuti tolvajok** Alig mulik el nap, hogy ne kellene nagyobb szabású vasuti tolvajlásról beszámolnunk. A budapesti rendőrség most is egy 4000 koronás lopás tettesét körözteti. A károsult Weinberger Miksáné budapesti lakos, akit a napokban, Temesvárról Budapestre utaztában ért az érzékeny veszteség. Az ellopott tárgyak, nagyobb részt briliáns ékszerek, egy sárga bőröndben voltak elhelyezve. A köröző levél megjött a nagyváradi rendőrséghez is, amely megindította a nyomozást.

*** Górcsövet a husvizsgálóknak.** A vidéki husvizsgálóknak a megyei főorvos rendkívüli nagy figyelmet kíván fordítani az idén. E nagy figyelemnek oka a nagy jégbiányban keresendő. A jégbiány miatt ugyanis a hus nem tudják oly jól megvédeni a romlástól, mint normális körülmények között s így megesik a meleg következtében hogy már az egy napos hus is romlott. A husvizsgálói intézmény létesítését már csaknem minden helyen keresztül vitték, azonban a husvizsgálókat nem látták el megfelelő vizsgáló eszközökkel. A husvizsgálók munkájának megkönnyítése végett most Möricz Ernő dr. megyei főorvost javaslatot tett az alispánhoz, hogy a husvizsgálók részére górcsöveket szerezzenek be. A górcsöveket már legközelebb megkapják a vizsgálók.

*** Megakadályozott vasuti katasztrófa.** Vasárnap éjjel nagy veszedelemben forogtak a Kolozsvár felől Nagyváradra jövő 501. sz. gyorsvonal utasai s csak egy vasutiőr éberségének köszönhető, hogy az utasok egy része nem esett áldozatul a rémes katasztrófának. Az 55. számú őrháznál nagy réműlet fogta el a gyorsvonal utasait, egy, a sinekre helyezett robbanó gyutacs durranása, amire a vonatot hirtelen megállították. A személyzet kérdésére az őr réműlve adta elő, hogy alig egy-két perccel előbb haladt el ott az 553. számú teher vonat. Ha az őr a hosszú kocsisorból összeállított száguldó gyorsvonatot meg nem állítja, néhány perc múlva utoléri a döcögő teher vonatot s isszonyu katasztrófa következett volna be. A vasuti vonal ezen helyén különben is nagy az emelkedés s a gyorsvonatot az erősen lejtős pályán aligha tudta volna megállítani a mozdonyvezető, még ha idején észre is veszi az előtte haladó teher vonatot. Az őr által megállított gyorsvonat egy ideig várt, hogy a teher vonat előhaladjon és a legközelebbi állomásnál elhagyják a teher vonatot. A katasztrófa szerencsés elkerülése s egy csapat emberéletnek megmentése tisztán a vasutiőr kötelességérzettel párosult lélekjelenlétének köszönhető.

*** Betörés a Rimanóczy-utcában.** Berger Gyula nagyváradi szeszgyárost tegnap délelőtt kellemetlen meglepetés érte. — Atyjának Berger Sámuelnek Rimanóczy utca 3. sz. lakásából ismeretlen tettesek, amint eddig megállapították mintegy 730 korona értékű ezüstneműt elloptak. Berger Gyula vasárnap járt atyja lakásában s eltávozása alkalmával a lakás ajtaját sajátkezüleg zárta be. Tegnap már azonban a szobaleány a lakást nyitva találta. Berger Gyula a hír vétele után nyomban a lakásába sietett, ahol az ebédlőben az evőkészlet fadobozát feltörve és kiürítve találta. Hasonlóképen fel volt törve a másik szobában levő szekrény is, amelynek fiókjában szintén ezüst evőeszközök és disztárgyak voltak. — Amint

eddig megállapítani sikerült, 105 drb. tárgyat vittek el a betörők, akik álkulcs segítségével hatoltak be a lakásba. — Elvittek: 12 drb. villa, 12 drb. kés, 12 drb. csemege villa, 12 drb. csemege kés, 12 drb. kávé kanál, 12 drb. fekete kávé kanál, 12 drb. befőttes kanál, 1 drb. leves merő kanál, 1 drb. pecsenye-villa, 1 drb. vajkés, 1 drb. sajtkés, 1 drb. befőtmerő, 1 drb. hal-villa, 1 drb. halkés és 1 drb. salátás kanál és villát. — Az ezüst evőkészlet Berger Sámuel vejének dr. Kopper Adoltnak tulajdonát képezi. Minden darabon B. J. monogram látható. — A rendőrség a legerélyesebben nyomoz a vakmerő tettesek után.

x Dudek-utcában **eladó három háztelek.** Értekezhetni Oláry I. cégnél Nagyvárad, Rákóczi-ut 276—7.

* **Borsalino, Pichler és angol kalap** tavaszi ujdonságok **REICHARD ÁRUHÁ-ZABA** megérkeztek, hol legegényesebb budapesti és *amerikai cipők* kaphatók. 40

x **Olvassa el kérem!** Ha érdeklí, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényű Wolframéggöt és ami a régiekkel szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki *nem akar* nagy világitást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolframéggöt* 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen szolgálók felvilágosítással. 44

Uj üzlet! Uj üzlet!
GÁL FERENCZ
diszmi, játék és sport áruháza
Nagyvárad, Rákóczi-ut,
Bazár-épület.
Uj üzlet! Uj üzlet!

Családirtó postás.

Borzalmas gyilkosság a borotvával.

Molnár József nyiregházai születésű 37 éves, róm. kath. nős postaszolga (lakik: X. kerület, Apatfy-utca 48, földszint 8.) Tegnap hajnalban három-négy óra között azzal küldte el nejét, hogy a szomszédságban lakó egyik postaszolga ismerősét értesítse, hogy ma nem megy szolgálatra, rosszul érzi magát, a szive fáj. Molnárnak ez az utasítása nem tűnt fel a felesége előtt, mert térje szombat óta ágyban feküdt és folyton panaszkodott is s azt hangoztatta, hogy hatvan korona fizetéséből nagyszámú családját eltartani képtelen. Míg neje odajárt, addig Molnár József nyolc éves Lajos, hét éves Péter, öt éves Jolán, négy éves Mariska, és négy hónapos Anna gyermekeinek nyakát borotvával elvágta úgy, hogy azok azonnal megbaltak. Molnár József ezután két halott gyermeke közé feküdt az ágyba, és saját nyakát is elvágta borotvával. Az esetet az időközben hazatért anya vette észre először és a kihívott mentők az apát súlyos sérüléseivel a Szent István-kórházba szállították.

A rendőrség részéről Egrý Pál rendőrkapitány és dr. Schrantz Viktor rendőrorvos intézkedtek a helyszínén. Molnár Józsefet a nyomozást vezető Egrý Pál tanuk jelenlétében most hallgatta ki a Szent István-kórházban, a hol az magához tért. A postaszolga előadta, hogy harminchárom forint és harminchárom krajcár fizetése volt csak és ebből nem lehetett eltartani öt gyermekét és feleségét. A szomszédos üzletekben adósságokat kellett csinálnia és mert az adósságok miatt szorították, már május május óta arra határozta magát, hogy gyermekeit és önmagát le fogja gyilkolni.

Feleségével jól élt, gyermekeit nagyon szerette. Péntek óta kevés bort, szombaton, vasárnap semmiféle szeszt nem fogyasztott, családja este kilenckor, lefeküdt, ő egész éjjel sötét tervének megvalósításán tépelődött. Nejét három óraker felköltötte és a kézbesítő-könyvvel a villamos végállomásra küldte, hogy valamelyik postástársát értesítse, hogy betegsége miatt nem megy ma a hivatalba, hogy a kézbesítő-könyvet adja át. Felesége távollétében borotválkozás közben megvágta a nyakát és a vért látva álomban levő gyermekeit kor szerint egymásután ölte meg, nyakukat vágva a borotvával. Azután újból saját nyakát vágta el, majd egy késsel szíven szúrta magát.

A rendőrség a bűncselekmény színhelyét, az egy szobából és konyhából álló lakást lezáratta és bírói helyszíni szemlét indítványoz. A kezelőorvos véleménye szerint Molnár sérülése nem feltétlen halálos és meit a szállítás ellen orvosi szempontból akadályok nem fognak fenn, letartóztatás után a rabkórházba fogják átvinni. Az elhalt gyermekek holttestét a tölvényszéki boncterembe vitték.

SZÍNHÁZ.

Majomutánzó a szinkörben.

— Ifjúsági előadás a Darwin-kör részére. —

Azt hiszik a Darwin-körben, hogy a majom, ha akar, emberré lehet, sőt mi emberek is úgy lettünk eszes, lelkes lényekké, hogy egy okos majomnak valamikor eszébe jutott emberré lenni. A többi majom persze megmaradt majomnak. Ennek az ellenkezőjét mutatta be tegnap a szinkörben *Dunai Árpád* majomutánzó; bebizonyította, hogy az okos ember, ha akar, majommá is változhatik színpadon.

Ez az előadás a Darwin-kör részére tartott ismeretterjesztő ifjúsági előadásnak megjárta, de egyébként még a nyári szinkörbe sem való.

Saját külön tudósítónk jelentése szerint, melyért a sóhivatal vállalja a felelősséget, a majomutánzó ember érkezése a Darwin körben nagy izgalmat keltett. Majomutánzó ember! ez kell a magyarnak, hiszen Darwin óta az ő hívei egymást ugyanis csak emberutánzó majmoknak tekintik. Fölmerült az eszme, hogy a kiváló férfiut, aki hiteles Darwin-egyenruhában volt fellépendő a szinkörben, díszszónoklattal, küldöttséggel és fehér ruhás leányokkal fogadják. A kör szociológusai azonban kiderítették, hogy igazi majmok nem küldöttségeknek, nem díszszónokolnak, sőt szótöbbséggel azt is megállapították, hogy a majomutánzó nem mindig járnak fehér ruhában. Fölmerült az az eszme, hogy a jeles művész, öregapánk kitűnő meglevenítőjét, legalább társas vacsorán kellene ünnepelni; hiszen a csimpánzok Brehm szerint szoktak társasan kosztolni a fák tetején. Tösztok csak majomnyelven és zöld barackal mondhatók. A fa nem lett volna akadály, a Rhédey-kert öreg fái a szabaddkőműves páholy mellett pompásan el lehetett volna bankettezni. Zöld barack is került volna a piacról azokból, amelyeket a rendőrség elfelejt a Körösbe szórni. Hanem a majomnyelv ismerete még nem terjedt el eléggé s így a fatetejű zöld barackos bankett akkorra halasztódott, míg városunk egyik előnyösen ismeretlen elegáns nyelvmestere majomnyelv tanfolyamot fog hirdetni Berlitz módszere szerint.

Igy aztán a Darwin-kör egyáltalán nem rendezhetvén stilszerű ünneplést, a kört kiválóan érdeklő előadás a szokásos szinköri keretben folyt le. A darab maga, a »Majom és a vőlegény« című, majomdarabnak nagyon okos, emberdarabnak hatemeletes számárság. *Dunai Árpád* azonban, a majomutánzó, a maga mesterségében kitűnő dolgot produkált. Nemesak az ismert majommozdulatokat utánozta meglepően hiven, hanem ügyességben is utólért a majmot. Maszkja is a lehetőség határáig megközelítette a majmot. Szóval a színpadon egy tökéletes majom illúzióját tudta keltetni, ami annál nagyobb dícséret, mert hiszen ott vannak a színpadon, akik ember illúzióját em mindig keltik.

A többi szereplők közül legkeserveesebb szerepe volt *Sík Rezsőnek*: ő játszotta az igazi majom mellett egy ámajmot, aki a menyasszonya kedvéért lesz majommá és megkapja az ütlegeket — a karzat élénk helyeslése mellett — mindazon csinyekért, melyeket az igazi majom követ el. *Sík* izzadt a majom gunyában, a többiek püfölték és nevelték: ime az igazi nyári szinköri előadás.

N. B. az efféle produkcióknak abszolúte semmi közük sincs a művészethez, már pedig a szinkörben is kell valami icipici művészi szívnálnak uralkodnia. Cirkuszi ügyeskedéseknek orfeumban és cirkuszban a helyük, nem a Szigligeti nevet viselő színtársulat, művésztársulat előadásaiban. Más magyarázatát nem is képzeljük ennek az eltévelyedésnek, mint hogy az igazgató a Darwin-körnek akart kellemes estét szerezni Csak-hogy ehhez nem kell éppen a színtársulatot lefoglalni.

Lapunk zártakor úgy értesülünk a páholy egyik agilis ifjú tagjától, hogy a Darwin-kör megfesteti a majomutánzó ember jelmezes arcképét vakolóterme számára.

Heti műsor.

Kedd: Domi az amerikai majom. (Dunay Árpád vendégszereplés.)

Szerda: Domi az amerikai majom. (Dunay Árpáddal.)

Csütörtök: Luxemburg grófja.

Pálmay Ilka Nagyváradon Pénteken este kezdi meg fellépéseit a szinkörben Pálmay Ilka a ma élő magyar primadonnák legelsője, »Az elvált asszony« Gondjában mutatkozik be a legnagyobb magyar primadonna, vasárnap a »Tót leány«-ban játsza el leghíresebb szerepeinek egyikét, kedden pedig a »Pálangó kisasszony« és »Szenes leány, szenes legény«-ben bucsuzik el a nagyváradai közönségtől.

Műsor a Pannoniában. *Ma színré kerülnek:* 1. Iuska az iatétetben (komikus.) 2. Ananász termelés (term.) 3. A csempéz rejteke (komikus.) 4. Hajtörötték (dráma.) 5. A szerelmes manci (komikus.) 6. A Nilus mentén (term.)

TÁVIRATOK.

Vasuti szerencsétlenség Bécs közelében.

Bécs, július 18. Bécs mellett, a purkeszdorfi állomáson tegnap este súlyos vasuti szerencsétlenség történt. Egy kiránduló-vonat belerohant egy üres személyvonatba, mely az állomáson vesztegelt. Tizenkét sebesültje van a szerencsétlenségnek, melynek okozója egy öngyilkosság volt.

Japán felmondott.

Berlin, jul. 18. Az itteni japáni nagykövet kormányja megbízásából jegyzéket adott át a külügyi hivatalban, a melylyel 1911 július 17-re Japán felmondja az 1896 április 4-én kötött német-japán kereskedelmi és hajózási szerződést, valamint a konzuláris szerződést, továbbá az előbb említett szerződésre vonatkozólag 1898 december 26-án kötött pótegyezményt és tarifát.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti tőzsdetudósítások.

Budapest, július 18.

A gabonatőzsde.

50 kilogramonkint.

Buza októberre	—	—	935
Rozs októberre	—	—	701
Zab októberre	—	—	716
Tengeri júliusra	—	—	572

Irányzat: Lányha, tengeriek szálladnak.

Értéktőzsde.

Magyar hitel	—	—	847.—
Osztrák hitel	—	—	672.—
4%-os koronajáradék	—	—	9220
Államvasut	—	—	741.—
Jelzálogbank	—	—	491.—
Leszámitoló bank	—	—	571.—
Hazai Bank	—	—	300.—
Kereskedelmi részv.	—	—	735.—
Rimamurányi	—	—	693.—
Salgótarjáni	—	—	643.—
Közuti vasut	—	—	72350
Városi villamos	—	—	37750
Adria	—	—	520.—

Irányzat: Kevés üzlet mellett nyugodt.

NYILTTÉR.

BUTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	6 40	9 13
V.-Velence >	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 48
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	7 11	9 48

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 50	3 19	5 59	7 49	10 32
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	7 54	10 37
V.-Velence >	9 17	11 19	3 37	6 17	8 07	10 50
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	8 17	11 00

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
V.-Velence >	8 10	10 10	2 30	5 10	7 02	9 37
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	7 16	9 53
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	7 23	10 00

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 40	3 00	5 40	7 30	10 13
Rontó >	8 47	10 47	3 07	5 47	7 37	10 23
V.-Velence >	9 00	11 09	3 20	6 00	7 50	10 37
Nagyvárad érk.	9 10	11 19	3 30	6 10	8 00	10 47

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

** Csak ünnep- és vasárnapokon szeptember 15-ig közlekedik.

REGÉNYCSARNOK.

Rózsika.

Írta: **White-Mellville G. J.**

— Angolból. —

(Folytatás.)

69

Péter nem válaszolt. Szeme megmerevedett; álla leesett, hideg szürke szín borította el arcát, mintha ez egy halott arca lett volna.

XVI. FEJEZET.

Az őrszobában.

Három negyedrészen puskákkal megrakott fegyvertartó, itt ott felakasztott borayubörtersolyok, erős dohányfüst, jó kedv és ledérség, egy fél tucat alak nagy kabátokban kinyújtózkodva a lekapszolható padokon, melyek a katonáknak ágyul szolgálnak; oldalt egy káplár iszik egy hosszú nyaku palackból, s egy béklyóba vert fogoly merőn néz maga elé a nélkül, hogy csak meg is moccanna.

Finom, fiatal legény ő, rendkívüli természetű és erejű, de a csapatok által elfogatni engedte magát, alig téve kísérletet a szabadulásra s ellenállást egyáltalán nem tanúsított. Elfogatása óta se nem evett, se nem ivott, nem is szólt s a dohányt mindeztéle alakban elutasította magától. Mozdulatlannul ül, merőn nézi, egyre csak merőn nézi a pusztá falat. Nem tudják, mitévik legyének veje. Elment-e az esze ennek a különös legénynek, vagy rendkívül ravasz? Együgyű, örült, vagy kém? Elég dolguk volt már lázadókkal, lelőtték azokat, megsebesíték, börtönbe vetették; de egy ilyen emberre még nem akadtak. Mindazor által szívesen látják maguk közt, míg a főporkoláb érte nem jön; mert ez a flandriai ezred őrtanyája s az ő foglyuk: Legros Péter.

Egy heverésző katona fölédred, ásit, kinyújtózkodik és elkezd megöltetni kurtaszáru kis fekete pipáját.

Pár szippantás után felfrissültnek látszik, a még égő pipát zsebre dugja, feláll, leveszi puszkáját a fegyvertartóról és elkezd azt fényesíteni egy kis olajjal és egy piszkos ronggyal, a számos gunyvalok egyikét dalolva ezalatt, melyek ez időtájt a fővárosban divatosak voltak.

Mit esenedt, urak; kit zengjen a hur?
Királyt aki böles volt, még sem vala ur.
Nagy okosan ma kieszelte szegény,
Frankhonra derüljön bőség meg erény:
De ha mindenik jó lesz, s lesz enni való,
Hova lesz a gazember, hová a család?
Tralala, tralala, ugy lesz a, ugy biza!

Ha méltóságra csak méltó kerül,
Méltsás uraink sora megüresül.
Ha erényes nő csak udvarho' való,
Sok udvari dáma lesz menni való.
S hahogy a tivornyás lakol legelől,
Sok papra, barátira rosz óra derül.
Tralala tralala, ugy lesz a, ugy biza!

Ha üres beszédre fikarenyit se hajt;
Háznépe hiába hizelgene majd.
Gyanus od'adás, mely holtig ígér,
Mihaszna beszéd csak, semmit sem ér.
Mihaszna a párt és a pártbeliség,
Ha ugy kerül össze, mint ur s a család?
Tralala, tralala, ugy van a, ugy biza!

Ha kívánja, a pap legyen istenhívő;
Igaz és pártatlan a tisztviselő:
Hány püspök, főispán, szolgabíró
Jut a sutba: ugy kell, kötni való!
Vagy megjavul inkább, s ha ez így lesz, tyuhájl!
Akkor éljen örökre az ur, a király!
Tralala, tralala, ugy lesz a, ugy biza.

A daloló vigságát félbeszakítja a társai részéről jött viharos ellenmondás, különösen azok zudutak föl ellene, a kiknek nyugalmat zavarta.

— Csend, kanári madár! — kiáltá az egyik. — Még el tudtam volna aludni, míg a vártára kell mennem, — ásitá a másik. — Épen a Teri kisasszonyról kezdtem álmodni s egy ilyen át között republikánus gajdolása riaszt föl! Miből volna, hogy most mindnyájunkat megtraktáljon egy pipa dohányja!

— Nem republikánus gajdolás ez, hé! — tiltakozék az énekes, folytatva fegyverének fényesítését; — loyális vagyok én a csontomig! Micsoda! Mint de Favras mondá, royalistább vagyok a királynál.

— Nem köztársasági! Mit mond maga, káplár ur? én ezt forradalminak tartom. Kérdezze meg a foglyot ott; ő jacobinus, tudni fogja.

— Egy szót sem tudok kicsikarni belőle. Kináltam dohányjal; egy pohár borral, még egy kory pálinkával is, mikor maguk ugy aludtak, mint a bunda; s ő még csak azt se mondta: köszönöm. Szegény ördög! Azt hiszen, elvesztette a fejét.

— Akkor mondhatta volna ön ez, ha velünk lett volna, mikor elfogtuk; egész megvakultnak és örültnek látszott, ugy tapogatózot, a kövezetten a kezével s ugy forgolódott körbe mint egy eb, mely le akar feküdni. De erős legény ám. A kópé kiszakította magát ölünk, télemp Leonartól és Boutintól, mintha megáynyi kis gyerekek lettünk volna; de csak megint arra a helyre futott vissza és mikor érte mentünk, ugy követeit, mint egy bárány.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

K. K. A gondolat érzésre vall, de a formája még több gyakorlatot kíván.

Jegyzői fizetés. Korántsem volt az aláírási célunk. Hogy pedig a rendeletet az alispán tényleg kiadta, azt hisszük elegendő ha a megye hivatalos lapjára hivatkozunk, amelyből mi a rendeletet átvettük. Lásd Biharmegye Hivatalos Lapja 1910. július 14-én megjelent 28. számának 225. oldal „További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek” rovatának 76. száma. Annak a lapnak, amelynek tegnapi közzétételére itt célozunk, szintén igaza van, azzal a különbséggel, hogy ő most adta le az alispánnak ez ügyben még májusban kiadott rendeletét, melyben tényleg csak az adók behajtását sürgette. A jelen rendeletről a jelzett lapnak ugy látszik még nem volt tudomása, innen eredhet cikkirójának tévedése.

Vidéki Hogy szabad-e az utcán egy rendőrtől megkérdezni, hogy merre van a vasút, — hát ez igazán nevetséges kérdés. De még mennyire szabad! Sőt, egyenesen kötelessége a rendőrnek megmondani. Es ha az a rendőrtiszt ise ő mégis megparancsolta a posztoló rendőrnek, hogy önnel ne merészeljen tovább beszélni, akkor az mindenestre vaskos botlást követelt el. Hogy többet ne mondjunk. Önről különben, ha nem is írja, mindjárt meglátszik, hogy vidéki. Mi már nem is ütközünk meg az ilyeneken. Régi igazság, hogy a rendfőnök örei számtalanszor antiszociális tulajdonságokat mutatnak ki a foguk fehérekéjén.

A munkatársak által felajánolt

Dr. VOSKICS GYULA.

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan!

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” védjegyvel!

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75** százalék **megtakarítást** mutat fel. **40** gyertyás **W o l f r a m** lámpa **darabja 3.60 kor.** 100 gyertyás **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kassza árán alul.

Mindenemű **izzólámpa különlegességek, fényképezési lámpák ugyancsak legolcsóbb árán kaphatók.**

Csillárok,

ivólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épített nagy

← **csillár-raktárunkat** → megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1/2 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítést, átalakítását, javítását, ivólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

villamos világítás

Telefon szám 514.

81

Főszerező telefonja 55. sz

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

VASUTI MENETREND.

ÉRVÉNYES MAJUS 1-TŐL.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Tvsz.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
		8 20				5 40		Ind. Budapest k. p. u. Erk.	4 50	7 20				6 40	
	7 00			2 00			9 35	> Bpest ny. p. u.			7 30			1 50	9 55
	9 35	11 31		4 23		9 27	11 41	> Szolnok	12 46	3 44	5 39		11 38	3 49	7 22
5 13	11 28	2 06		5 57	1 35	12 25	12 16	> Püspökladány	5 06	12 54	3 44	10 20	9 52	12 48	5 41
5 27		2 18			1 50	12 41		> Báránd	4 50	12 41		10 01		12 37	
5 43	11 49	2 33		6 17		12 56		> Sáp	4 29	12 25		9 38	9 33	12 23	5 20
6 07	12 04	2 52		6 32	2 07	1 16	1 53	> Berettyóújfalú	3 59	12 05	3 00	8 56	9 19	12 05	5 05
6 21		3 5			2 43	1 29		> Mezőpeterd	3 31	11 51		8 35		11 52	
6 34	12 20	3 17			2 57	1 42		> Mezőkeresztes	3 16	11 39		8 17		11 41	
6 41								> Ártánd	2 47			8 07			
6 51		3 30			3 11	1 53		> Bors	2 37	11 26		7 54		11 30	
7 00	12 33	3 38			3 21	2 54	2 26	> Biharpüspöki	2 20	11 13	2 27	7 43	8 48	11 23	
7 11	12 42	3 48		7 09		2 15	2 55	Érk. Nagyvárad Ind.	2 15	11 09	2 16	7 28	8 41	11 14	4 24
	12 54	4 10	6 30	7 14		2 53	2 42	Ind. Nagyvárad Érk.	8 30	10 34	1 52	7 07	8 34	10 53	4 14
	1 01	4 17	6 39			3 00		> Várad-Velence	8 22	10 27	1 45	7 01		10 47	
	1 10	4 27	6 51			3 07		> Fugyivásárhely	2 09	10 18		6 51		10 38	
	1 20	4 38	7 05					> Szakadát	2 53			6 38		10 27	
	1 28	4 47	7 16	7 42		3 29	3 14	> Mezőtelegd	7 43	10 00	1 25	6 30	8 10	10 21	3 31
	1 35		7 25					> Mezőtelki	7 31			6 21			
	1 41		7 33					> Czéczeke	7 24			6 14			
	1 47	5 02	7 59	7 55		3 45	3 29	> Élesd	7 17	9 44	1 12	6 09	7 58	10 09	
	1 52	5 06	2 05			3 50		> Élesd megálló	7 10	9 38		6 03		9 59	
	2 00		8 15					> Rikosd	7 03			5 56			
	2 12	5 25	8 30	8 15		4 09	3 52	> Rév	6 50	9 25	12 58	5 47	7 46	9 47	3 26
	2 22	5 33	8 38			4 17		> Rév megálló	6 39			5 41			
	2 27	5 38	8 43					> Zichy barlang	6 33	9 16		5 36		9 39	
	2 37	5 49	8 55			4 31		> Vársonkolyos	6 27	9 13		5 31			
	2 45	5 57	9 04			4 39		> Brátka	6 15	9 04		5 21		9 28	
	2 55	6 08	9 17	8 48		4 50		> Jadvölgy	5 38	8 56		5 12		9 20	
	3 06		9 30					> Bucsa	5 26	8 48		5 03		9 13	2 34
	3 24	6 30	9 49	9 03		5 12	4 44	> Feketető	5 13			4 4			
	5 20	8 27	12 28	10 30		7 18	6 26	Érk. Kolozsvár Ind.	5 04	8 33	12 44	4 4	7 07	8 58	2 39

Püspökladány—Debrecen—Szatmár.

Szv.	Gy.	Tvsz.	Szv.	Gy.	Tvsz.	Szv.	Gy.	Tvsz.	Szv.	Gy.	Tvsz.	Szv.	Gy.	Tvsz.
10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10
10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10	10 10

Nagyvárad—Vasköh.

Tvsz.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Tvsz.
2 50	4 30	Ind. Nagyvárad	9 49	8 44
8 03	4 41	> Várad-Velence	9 38	8 32
8 17	4 56	> Rontó	9 24	8 15
8 31	5 05	> Félixfürdő	9 17	8 07
8 48	5 21	> Kardó	9 03	7 52
4 31	5 58	> Nyárló	8 37	7 26
4 45	6 11	> Magyaryepes	8 25	7 13
5 03	6 28	> Tasádfő	8 09	6 56
5 37	6 43	> Drágcséke	7 55	6 42
5 46	6 50	> Magyarcséke	7 36	6 21
6 47	7 13	> Dused	7 22	6 03
7 01	7 45	> Szombatság-Rogoz	6 56	5 39
7 20	8 10	> Hollód	6 46	5 28
7 28	8 17	> Gyanta	6 23	5 04
7 42	8 31	> Fekete Kápolna	6 00	4 45
7 51	8 39	> Solyom	5 53	4 30
8 07	8 49	> Belényesörvényes	5 34	4 17
8 13	8 53	> Borz	5 25	4 03
8 27	9 11	> Belényesujlak	5 11	3 44
8 41	9 33	> Sonkolyos	5 01	3 31
9 08	9 44	> Fenes	4 42	3 20
9 19	9 54	> Belényes	4 31	3 01
9 35	10 11	> Dragonyesd	4 22	2 54
9 49	10 34	> Szudrics	4 13	2 42
10 08	10 51	> Rieey	4 05	2 33
10 24	11 14	> Lunka-Rézbánya	3 57	2 23
		Érk. Vasköh-Barest	3 50	2 13

Vésztő—Kötegyán—Hollód.

Vv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Vv.
6 18	5 10	Ind. Vésztő	9 20	4 02
6 36	5 28	> Okány	9 02	3 42
6 52	5 43	> Gyanta	8 43	3 21
7 01	5 52	> Sarkadkeresztúr	8 33	3 10
7 15	6 07	> Méhkerék	8 15	2 50
7 23	6 14	Érk. Kötegyán	8 06	2 40
8 01	6 55	Ind. Kötegyán	7 19	2 15
8 14	7 11	> Pósa	7 07	2 02
8 33	7 26	> Illye	6 57	1 51
8 47	7 41	> Csegöd	6 34	1 31
8 57	7 51	> Erdőgyarak	6 25	1 21
9 06	8 01	> Árpád	6 16	1 11
9 21	8 27	> Feketebátor	6 06	1 00
9 35	8 42	> Feketető	5 44	12 32
10 00	9 17	> Tenke	5 21	12 10
10 20	9 43	> Rippa	5 03	11 33
10 32	9 53	> Mocsár-Gyanta	4 51	11 21
10 42	10 11	Érk. Hollód	4 40	11 09

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

Vv.	Tvsz.	Oda. — Vissza.	Vv.	Tvsz.
9 30	7 50	Ind. Szombatság-Rogoz	6 41	4 57
9 59	8 19	> Nánhegyes	6 14	4 30
10 09	8 29	Érk. Dobrest	6 04	4 20

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.
6 02	8 01	10 20	1 13	4 45	7 40	Ind. Nagyvárad	8 28	9 40	12 05	3 10	4 00	8 10
6 12	8 13	10 30	1 25	4 56	7 59	> Óssi	8 14	9 29	11 52	2 57	3 49	8 10
6 29	8 33	10 48	1 48	5 15	8 18	> Less	7 54	9 12	11 30	2 35	3 33	8 10
6 44	8 44	10 56	2 00	5 25	8 34	> Gyapja	7 40	9 12	11 14	2 20	3 22	8 10
	9 03	11 03	2 19	5 34	8 45	> Cséffa	7 30	8 54	11 03	2 10	3 15	7 26
	9 13		2 31		8 56	> Pusztaradvány	7 17		10 38	1 47		
7 08	9 27	11 16	2 51	6 02	9 04	> Madarász	7 09		10 30	1 40		
	9 40		3 07		9 15	> Nagyszalonta	7 02		10 22	1 33	2 51	7 08
7 28	9 59	11 44	3 27	6 21	9 26	> Pusztaharmód	6 25		10 05	1 16		
7 39	10 11	11 53	3 40	6 33	9 37	> Kötegyán	6 11	7 54	9 52	1 04	2 32	6 43
7 47	10 23	12 02	3 53	6 45	9 48	> Sarkad	5 54	7 41	9 29	12 44	2 22	6 33
	10 27	12 05	4 06	6 57	10 00	> József szanatórium	5 46	9 15	12 30	2 12	6 25	6 21
	10 39	12 18	4 12	7 09	10 11	> Gyulai városerdő	5 36	7 26	9 10	12 25	2 08	6 16
	10 51		4 27	7 21	10 22	> Gyula	5 25	7 18	8 56	12 14	2 01	6 10
8 17	11 04	12 37	4 42	7 33	10 33	> Biczere	5 15	7 06	8 36	11 58	1 58	6 01
	12 12	3 29	4 57	7 45	10 44	Érk. Békéscsaba	5 06	6 56	8 18	11 43	1 38	5 48
	2 43	4 22	5 11	7 57	10 55	Érk. Arad	5 09	6 59	8 18	11 25	1 16	5 42
			6 20	8 12	11 06	Érk. Szeged-Rókus	5 00	6 50	8 18	11 15	1 08	5 35
			7 40	9 32	11 17		4 53	6 43	8 18	11 05	1 01	5 28

Nagyvárad—Gyoma.

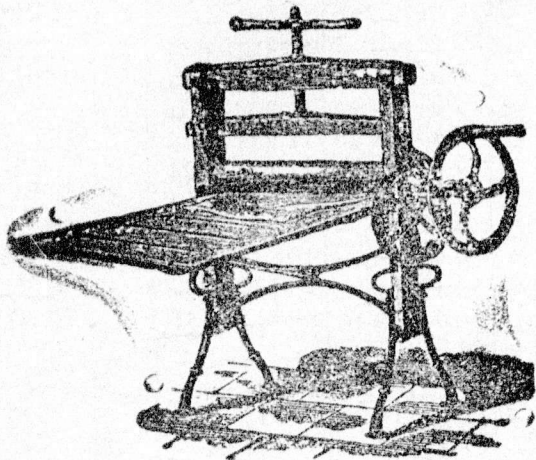
Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Vv.
6 19	1 43	Ind. Nagyvárad	9 23	8 23
6 33	2 02	> Óssi	9 06	8 15
6 51	2 18	> Uj-Palota	8 48	7 53
7 05	2 30	> Gyires	8 33	7 43
7 19	2 43	> Vizes-Gyán	8 17	7 27
7 26	2 50	> Körösszeg	8 11	7 13
7 37	3 00	> Nagy-Harsány	7 59	7 07
7 57	3 19	> Szakadát	7 48	6 56
8 14	3 35	> Nagy-Tóti	7 22	6 31
8 26	3 47	> Komádi	7 10	6 30
8 44	4 04	> Iráz	6 52	5 50
9 17	4 32	> Köt	6 38	5 45
9 42	5 01	> Vésztő	6 13	5 29
10 25	5 41	> Szeghalom	5 44	4 30</

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Kézi hajtású „Jégkészítő-gép“

állandó működésben. Megtekinthető az üzletben.

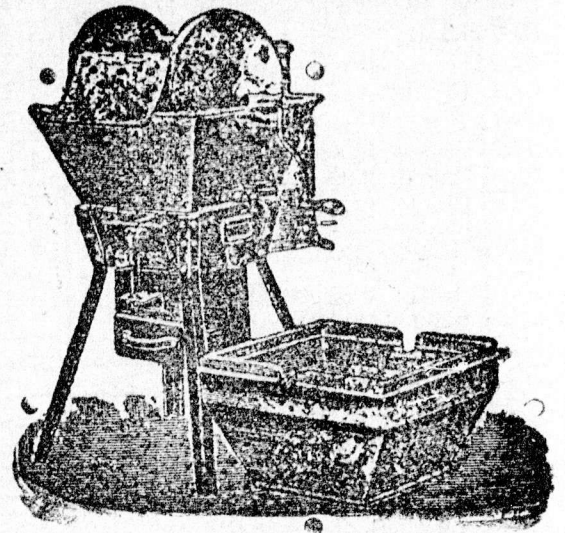

45

Jégszekrények legújabb szer-
kezettel.

FAGYLALT-GÉPEK.
Kerti vasbutorok.
GUMMI CSÖVEK.

John-féle mosó- mángorló- és
facsaró-gépek.
Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

Biharfüred.

A vadregényes szépségű bihari havason
1069 méterre a tengerszint fölé.

Vasuti állomása Belényes, a
honnan gondozott gyönyörű ut vezet
a fürdőhelyre.

Főszezon július 1-től augusztus 1-ig.
Utószezon szeptember 1-étől 15-ig.

Rendkívül gyógyhatás a légzőszervek be-
tegségeinél; az anyagcsere fokozása. Ét-
vágyat emeli, álmatlanságot megszünteti.

Kellemes vendégszobák 2 koronától fölfel.

Napközlekedés 5 korona, gyermekek
és cselédek 2 korona 50 fillér.

Fürdőárak mérsékeltek.

Kívánatra prospektust küld az igaz-
gatóság.

Új üzlet!

Új üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz
felszerelési alkatrészeket. **Olcso fény**
társulat kizárólagos képviselője. Elvál-
lalok karban tartásokat légszesz vil-
lany házi csengőket és telefonokat.
Költségvetésekkel díjmentesen szolgál-
lok. Telefon hívásokra személyesen
megjelenek.

Kiváló tisztelettel

46

Benedek Ferencz

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk a mélyen tisztelt ház-
tulajdonos urak becses tudomására
hozni, hogy boldogult nagybátyánk,

Óváry Lajos kályhás üzletét
átvettük s az eddigi szolid alapon foly-
tatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt. — Kiváló jószág

modern és izléses kályháinkkal,
pontos kiszolgálással és becsületes mun-
kával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt
megrendelőink elismerését kinyerni
s a boldogult elődünk által szerzett bi-
zalmat továbbra is fentartani.

A legdivatosabb és legegyszerűbb
cserepkályhák

állandóan raktáron vannak. — Javítási
munkák a legrövidebb idő alatt esz-
közöltetnek.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, va-
gyunk tisztelettel

ÓVÁRY TESTVÉREK
kályhás iparosok. Csengery utca 27. sz.

Hirdetések felvétel-
nek e lap kiadóhiva-
talában.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyváradon.

Kiadó

egy modern 3 szobás
lakás Perczes-utca 2/a
számu új házban.

Értekezhetni:
Madarász Gyulá-
nal, Perczes-
utca 9.

Tisztelettel értesítem a Főtisztel-
endő papságot, és a n. é. közönsé-
get, hogy a mai napon **SZLANÁR**
**JÁNOS iparművész üvegfes-
tőt társul vettem és eddig**
**templom, oltár és iconasztá-
festézetemet üvegfestéssel**
és diszivegezéssel kibővítet-
tem.

**Tehát készítek művészi ki-
vitelei üvegfestészeti munká-
kat, diszivegezéseket és üveg**
**maratásokat a legegyszerű-
sübbtől a legdíszesebb kivitel-
tig.**

Főtörekvésem, hogy művészeti mun-
káimmal úgy a Főtisztelendő pap-
ság, valamint a t. közönség nagyra-
becsült bizalmát és elismerését ki-
érdemeljem és részemre fentartsam

Magam a Főtisztelendő papság és
a t. közönség szíves figyelmébe és
jó indulatába ajánlva vagyok tiszte-
lettel

Klinge Antal,

templom, üvegfestő és diszivegező.

Nagyvárad, Szent János-utca 11.

Vázlatokat és költségvetése-
ket díjtalanul készítek. Levél-
beli megkeresésre személye-
sen megjelenek.

247